

die kreet zal worden verstaan.¹⁾ Nog een ander, de taal-kunstenaar en wijsgeer Ludwig Stein, doopte met zijn nimmer-falende beeldspraak het vredespaleis als 's werelds „soziologische Feuerwehrdepot”.²⁾

Het waren niet alleen snel-bewogen pacifisten, die aldus juichensstof meenden te hebben. In breedten kring leefde de voorstelling dat bij de vermeerderde beschaving de vredesidee krachtig genoeg was ontwikkeld om den krijg te verhoeden. Uitspraken van nuchtere politici zouden kunnen worden aangevoerd, die met onweerlegbare logica een Europeeschen krijg vrijwel naar het rijk der fabelen verwezen.³⁾ De oorlog is een economische onmogelijkheid, de oorlog en niet de vrede is een utopie geworden — was het slagwoord, dat maar al te gretig ingang vond.

Karakteristiek is een opstel, door den Franschen econoom Yves Guyot in eene der laatste afleveringen van het *Journal des économistes* geschreven. Auteur en tijdschrift zijn onberispelijk: ernstig, deftig, waardig. Alle gevaarlijke nieuwigheden zijn in deze rubriek contrabande, slechts aan ernstfeste lieden wordt gelegenheid geschonken hun bezonken woord te spreken. Yves Guyot, vergrijsd in den dienst der oude school, is schier de eerwaardigste van allen; met onverzwakte trouw weert hij alle socialistisch insluipsel uit den economischen gedachtenkring. Zijn speurend oog ziet gevaren, waar anderen die niet vermogen te ontdekken; in de verhandeling *Les risques de guerre et les charges militaires* keert hij zich tegen eene ongerechtigheid in zake de landsverdediging.⁴⁾

¹⁾ T. a. p., blz. 30.

²⁾ T. a. p., blz. 98.

³⁾ Leerzaam zijn de beraadslagingen over het Kustverdedigingsontwerp in de Tweede Kamer der Staten-Generaal in April 1913. Men vergelijkte met name de redevoeringen van Mr. Troelstra op blz. 3017 en vlgg. en van Mr. de Beaufort op blz. 3066 der *Handelingen*.

⁴⁾ Zij is opgenomen in het *Journal des Économistes*, van 15 Juni 1914,